

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13473/2024
25.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиља АА и ББ, обе из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Синиша Кесерић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 491/21 од 19.01.2022. године, у седници одржаној 25.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 491/21 од 19.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1060/2020 од 24.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је другим ставом утврђено да је тужени вршио насиље у породици према тужиљама и одређена мера заштите од насиља у породици тако што је забрањено туженом да се приближава тужиљама на удаљености мањој од 200 метара и то њима лично, као и месту где станују у породичној стамбеној згради у Новом Саду, улица ... бр. ... Ставом трећим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици тако што је забрањено туженом да на било који начин даље узнемирава тужиле даљим вређањем, као и сваким другим дрским, безобзирним злонамерним понашањем којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиља. Ставом четвртим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици тако што је наложено туженом да се са свим својим личним стварима исели из породичне стамбене зграде у улици ... бр. ... у Новом Саду. Ове мере заштите од насиља у породици одређене су на период од годину дана и могу бити продужаване све док не престану разлози због којих су одређене. Ставом петим изреке, одређена је привремена мера и забрањено туженом свако приближавање тужиљама на удаљености која не би била краћа од 200 метара и то њима лично, као и место где станују у породичној стамбеној згради, са забраном сваког понашања туженог којим се угрожава телесни интегритет тужиља. Привремена мера траје до правноснажног окончања парничног поступка, а жалба не задржава извршење. Ставом седмим изреке, тужиле су ослобођене од плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 491/21 од 19.01.2022. године, ставом првим изреке, жалба је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – др. закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Другостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП с обзиром да је ценио све битне жалбене наводе туженог којима се оспорава оцена изведених доказа од стране првостепеног суда и дао разлоге за оцену, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. ЗПП. Указивање туженог на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7, 9. и 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, будући да се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила АА и тужени су били у браку од 2001. године који је разведен пресудом Основног суда у Новом Саду П2 978/20 од 17.02.2021. године. У том браку је рођена тужила ББ ...2002. године, а током трајања брака породица је живела у Новом Саду у породичној кући у власништву туженог на адреси ... бр. ... Тужила АА је била изложена физичком и психичком насиљу од стране туженог, које се огледало у пљувању, гурању, ударању и претњама смрћу, вређању и испољавању љубоморе туженог. У периоду између 2004. и 2007. године тужила АА је била запослена у ком периоду је тужени вршио психичко насиље над њом уходећи је, претећи јој и оптуживајући је да има емотивног партнера, поводом ког понашања је она покретала два поступка ради заштите од насиља. Тужени је упућивао претње како тужили, тако и њеној породици, а од 2006. до 2019. године уследио је мирнији период поводом њихових међусобних односа, али је 2019. године тужени поново испољио насилно понашање. Дана 02.07.2020. године тужили је колегиница на послу донела писмо које се налазило у поштанском сандучету, а на којем је руком био исписан садржај којим је тужила оптужена за прељубу, а 06.07.2020. године у вечерњим часовима када се налазила на послу тужени је позивао телефоном, а када би се она јавила ћутао и прекидао везу. Те вечери тужени је тужилу сачекао у кући и упућивао јој увреде и претње да ће напасти на њен живот и тело, након чега је тужила отишла на посао, када јој је након смене колега дао папир на коме је руком написан садржај претећег карактера, између осталог да су сви упознати са његовом везом са АА, да сви знају да се швалерају, да се удаљи од ње да не би био поломљен од њеног мужа, да му Бог буде у помоћи ...“ . Тужила је 08.07.2020. године туженог пријавила полицији и од стране ПУ Нови Сад изречена му је хитна мера привремене забране могућем учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој, као и хитну меру привременог удаљења могућег учиниоца и стана на адреси у Новом Саду, улица ... бр. .. у трајању од 48 часова. Дана 09.07.2020. године ОЈТ Нови Сад је поднело предлог суду да се продуже

хитне мере, те је Основни суд у Новом Саду донео решење Нп 614/2020, којим је продужио хитне мере забране контактирања и прилажења жртви насиља АА и меру привременог удаљења из куће у ..., улица ... бр. .. на период од 30 дана.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев налазећи да понашање туженог критичном приликом према тужилима има обележја насиља у породици у смислу члана 197. став 1. Породичног закона, те да изречене мере заштите представљају адекватне и сврсисходне мере којима се могу створити услови за за превенцију понављања насиља и обезбеђења спокојства и безбедности жртава насиља у породици.

По оцени Врховног суда неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Насиље у породици дефинисано је чланом 197. Породичног закона, тако што је у ставу 1. прописано да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно стање и спокојство другог члана породице, док су у ставу другом наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају, уз одређење да се насиљем у породици сматра свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице. Поред тога, у члану 198. став 1. наведеног закона против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици којим се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим члановима породице, док је у ставу 2. тачка 1. прописано да мера заштите од насиља у породици јесте издавање налога за иселење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности, тачком 3. истог члана забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености и тачком 5. е забрана даљег узнемиравања члана породице, при чему се мере заштите од насиља могу одредити у трајању од највише годину дана (став 3.).

Следом наведеног, насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице, за које да би било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет (трајност таквог понашања), већ је у одређеним ситуацијама довољан и један акт понашања који има карактер насиља у породици. Поред тога, неопходно је да суд покаже „нулту толеранцију“ на насиље што подразумева да се свако понашање које одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са члановима породице мора квалификовати као дрско, безобзирно, односно злонамерно понашање. Компоненте насиља у породици и његова суштинска обележја која га јасно разликују од дозвољеног понашања утврђује суд имајући у виду све објективне и субјективне, као и специфичне околности сваког конкретног случаја.

Из утврђеног чињеничног стања, судови основано закључују да се понашање туженог према тужилима, карактерише као насилничко и које одступа од уобичајеног понашања у међусобним односима чланова породице (они су чланови породице на основу члана 197. став 3. тачка 2. ПЗ). Испољено понашање тужених угрожава превасходно физичко и душевно здравље и спокојство тужиле АА и њене ћерке, код које ствара осећај неспокојства, узнемирености, несигурности и страха, као и бојазни за сопствени, али и живот својих најближих сродника, ћерке, што оправдава изрицање мере заштите од насиља, предвиђене чланом 198. став 2. тачка 1. 3 и 5. Породичног

закона. Наиме, имајући у виду све околности конкретног случаја, изрицање ових мера заштите од насиља у породици неопходно је како би се тужиљама пружила заштита и обезбедили мир и спокојство за одређени временски период и као такве представљају адекватну меру заштите од насиља према утврђеној врсти и обиму насиља.

Наводима ревизије оспорава се правилна примена материјалног права, а заправо се наводи ревизије односе посредно или непосредно на чињенично стање које по мишљењу ревидента није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Међутим, ови наводи нису основани и не доводе у сумњу правилност побијане пресуде, у погледу примене материјалног права садржаног у наведеним одредбама Породичног закона, које су нижестепени судови правилно применили одлучујући о одређивању предложених мера заштите од насиља у породици. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, док оспоравање правилности утврђеног чињеничног стања није разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Осим тога, ревизијским наводима се понављају наводи жалбе, које је другостепени суд ценио и правилно закључио да су неосновани.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**